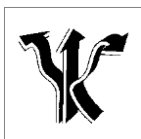

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Придунайська філія

МАУП

Кафедра «Економіки та менеджменту»

Затверджую:

Схвалено на засіданні кафедри

Директор ПФ ПрАТ «ВНЗ
«МАУП» _____

«ВНЗ «Економіки та менеджменту»

Протокол № від 2020 р..

проф. Гуменникова Т.Р

Завідувач кафедри _____

«_____» лютий 2020 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Гроші та кредит

спеціальності: 073 «Менеджмент»

освітнього рівня «бакалавр»

освітньої програми: 073 «Менеджмент»

спеціалізації: Менеджмент та адміністрування»

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Баєва Таїса Дмитрівна – викладач кафедри «Економіки та менеджменту»

Викладач:

Баєва Таїса Дмитрівна викладач кафедри «Економіки та менеджменту»

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри «Економіки та менеджменту»

Протокол від _____ № ____

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Силабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми _____)

(назва освітньої програми)

____. ____ . 20__ р.

Керівник (гарант) освітньої програми _____

(підпис)

Силабус перевірено

____. ____ . 20__ р.

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____

(підпис) (ПШБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____

(підпис) (ПШБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____

(підпис) (ПШБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Придунайська філія Кафедра «Економіки та менеджменту»

Назва дисципліни	<u>Гроші та кредит</u>
Викладач (-і)	Баєва Т.Д.
Портфоліо викладача (-ів)	--
Контактний тел.	0966098458
E-mail:	bt1949@ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua
Консультації	Графік консультацій: перша, третя середа місяця – 14.40

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Курс	3
Семестр	6
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120 годин
Аудиторні	26 лекційних та 14 семінарських (практичних) годин
Модульний контроль	1 модульні контрольні роботи
Самостійна робота Індивідуальне науково-дослідне завдання	80 годин в планах семінарських занять, завданнях для самостійної роботи студентів (рік видання 2018), надається студенту занятті при ознайомленні з силабусом.
Форма семестрового контролю	іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування базових знань з теорії грошей та кредиту, засвоєння закономірностей їх функціонування на макро- і мікрорівнях як теоретичної основи фінансової та грошово – кредитної системи. ознайомити із принципами та правилами академічної доброчесності; сформувати професійні компетентності академічної культури, яка ґрунтується на засадах академічної чесності та прозорості; наділити необхідними знаннями та інструментами, оволодіння та оперування якими є необхідною умовою упевненого перебування у освітній спільноті та професійному середовищі. Сьогоднішні студенти – це завтрашні самодостатні професіонали.

Завдання: засвоїти наукову термінологію; усвідомити морально-етичну складову, роль і місце академічної доброчесності в системі вищої освіти; ознайомитися із нормативно-правовою базою з проблем дотримання норм академічної доброчесності; зрозуміти логіку дотримання принципів та правил академічної культури; навчитися застосовувати знання з академічної доброчесності у навчальній, науковій роботі та професійному зростанні.

Цілі дисципліни – вивчення значення понятійного предмету, теоретичних положень системи навчальної дисципліни, її елементи, суб'єкти, мета, місце і роль у суспільних відносинах. Навчити майбутніх фахівців орієнтуватися в усіх сторонах фінансової системи, сформувати у студентів теоретичні знання, навички та практичні вміння використовувати грошово-кредитні інструменти, оцінювати й аналізувати грошово – кредитну політику, що проводиться в Україні.

Предметом вивчення дисципліни « Гроші та кредит» є злагоджена єдність і цілеспрямована взаємодія соціально – економічних відносин, інститутів і механізмів сфери функціонування фінансово - грошового обороту і кредиту в умовах подолання кризових явищ і переходу економіки України до динамічного зростання.

3. Формат курсу - очний (*offline*)

4. Компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

- У результаті вивчення навчальної дисципліни " Гроші та кредит" студенти повинні -знати:
- сутність фінансів, грошей та їх роль у суспільстві;
- закономірності еволюційного розвитку фінансів; природу сучасних грошей
- структуру фінансової системи держави;

- склад і функції державних, корпоративних і міжнародних фінансів;
- сутність, склад і принципи сучасної грошової системи
- методи формування і напрями використання бюджету держави.
- роль кредиту в сучасній економіці, функції і склад сучасної кредитної системи.

— вміти:

- застосовувати положення й норми фінансового права при вирішенні практичних завдань;
- аналізувати склад і динаміку доходів і видатків бюджету;
- визначати суми податкових зобов'язань та терміни їх погашення по окремих (бюджетоутворюючих) податках;
- інтерпретувати фінансові результати діяльності підприємницьких структур;
- аналізувати проблеми функціонування фінансової, грошової та кредитної системи.

У процесі вивчення курсу охоплюється широке коло питань: еволюція фінансів, їх правове регламентування, організація управління фінансовою та грошово – кредитною системою, методологічні засади планування бюджетних доходів та видатків, механізм справляння податків і зборів, функції страхового та фінансового ринків, роль міжнародних фінансів.

Згідно з навчальним планом, основними формами організації навчального процесу є аудиторні заняття, індивідуальна і самостійна робота студентів. Аудиторні заняття проводяться в виді лекцій, практичних та семінарських занять.

Викладання дисципліни спрямовано на розвиток у студентів здатності самостійно мислити, на формування навичок пошуку, узагальнення, критичного аналізу матеріалу дисципліни. Для цього у навчальному процесі організуються дискусії, застосовуються комп'ютерні засоби та робота в командах.

Перелік компетентності, якими повинен опанувати студент при вивченні дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати первинні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗКЗ,. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях

ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблему спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію (даних) набір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.

ЗК7. Донести до фахівців і нефаківці інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності.

ЗК8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

ЗК10. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

ФК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

ФК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

ФК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними

ФК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій грошей та кредиту

ФК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

ФК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

ФК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління

ФК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

ФК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

ФК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

ФК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Після вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати набуті результати навчання:

1. застосовувати положення й норми фінансового права при вирішенні практичних завдань;
2. аналізувати склад і динаміку доходів і видатків бюджету;
3. визначати суми податкових зобов'язань та терміни їх погашення по окремих (бюджетоутворюючих) податках;
4. інтерпретувати фінансові результати діяльності підприємницьких структур;
5. аналізувати проблеми функціонування фінансової, грошової та кредитної системи.
6. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання
7. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
8. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
9. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
10. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

Дослідницькі навички:

1. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
2. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

Комунікація:

1. Володіти базовими навичками риторики.

2. Донести до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло
3. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій:

1. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.
2. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна к-сть годин
лекції	26
семінарські заняття / практичні	14
самостійна робота	80

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\вибірковий
2020	6	073 Менеджмент	3	нормативна

7.Пререквізити (перелік попередніх прослуханих курсів) політична економія, математика , філософія, економічна теорія, система технологій.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Програмне забезпечення для доступу для законодавчої бази на сайті:www.rada.gov.ua/laws
2. Програмне забезпечення для доступу для на сайт «Судова влада України» : <https://court.gov.ua/>

3. Програмне забезпечення для доступу для на сайт с «Єдиним державним реєстром судових рішень»: reyestr.court.gov.ua/

9. Політики курсу.

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ»МАУП).

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- передбачає роботу в команді
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях.
- здійснювати підготовку тез доповідей та брати участь у конференціях, конкурсах, наукових праць та ін.
- дотримання академічної доброчесності.

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів);
- списування та плагіат.

Реферативні роботи студент виконує самостійно, с обов'язковим посилення на джерела інформації та самостійно перевіряє їх он лайн на безкоштовних сервісах на антиплагіат.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Гроші та кредит», є сумою балів за виконання семінаської (практичних) завдань та самостійну роботу плюс бали, отримані під час екзамену.

Студент, який не з'являвся на заняття (незалежно від причин) повинен відпрацювати пропущені заняття (незалежно від причини пропуску) та відпрацювати незадовільні оцінки під час консультацій.

10.Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	пр	інд	с.р.		л	с	пр	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Змістовий модуль 1. Основні положення теорії грошей												
Тема 1. Основні положення теорії грошей	10	2	1			7	12					10
Тема 2. Походження, сутність і функції грошей	11	3	1			7	12					10
Тема 3 Грошовий оборот і його регулювання	10	2	1			7	14	2				10
Тема 4.грошовий оборот і грошові потоки	11	3	1			7	12					10
Тема 5. Фінансовий (грошовий) ринок	10	2	1			7	12					10
Тема 6 Грошові системи та	10	2	1			7	14		2			10

грошово-кредитна політика												
Тема 7 Система безготівкових розрахунків та регулювання готівкового обороту	12	2	2			8	12					12
Разом за змістовим модулем 1	74	16	8			50	88	2	2			72
Змістовий модуль 2. Кредит, кредитна система.												
Тема 8 Кредит і кредитна система	14	4	2			8	16	2				10
Тема9 Державний кредит і державний борг	11	2	1			8	14		2			10
Тема 10 Послуги комерційних банків	11	2	2			7	14					10
Тема 11. Міжнародні фінансові відносини	10	2	1			7	12					10
Разом за змістовим модулем 2	46	10	6			30	56	2	2			40
Усього годин												

ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин	120	26	14			80	120	4	4			112

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічний виступ, групові і проекти та кейс-завдання.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Виступ за темою *індивідуального завдання (тематика і критерії оцінювання див.: Робоча навчальна програма дисципліни, п.п. 7.3.)*.
- Виступ-інформування за темами семінарських занять.

12, Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП»(<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-U2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>)

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Можлива кількість балів	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	8	7	5	5
Відвідування семінарських занять	1	4	4	3	3,
Робота на семінарському занятті	10	4	40	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Виконання модульної контрольної роботи	25			1	25
Виконання ІНДЗ	30				
Екзамен					
Разом			61		63
Разом по дисципліні			154		
Індивідуальний коефіцієнт			1,54		

Критерії оцінки систематичності та активності роботи на

семінарських заняттях студентів денної форми навчання є наступні:

1	студент в процесі усної (письмової) відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє високий рівень знань теоретичного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо. Правильно вирішує практичні завдання та надає ґрунтовне пояснення отриманим результатам	10 балов
2	студент має належний рівень знань теоретичного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань, тощо; Правильно вирішує практичні завдання але не надає пояснень отриманим результатам	8 балів
3	студент має задовільний рівень знань теоретичного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповідь на 1/3 (одну третину) поставлених запитань, тощо. Допущені неточності при розв'язанні практичних завдань	5 балів
4	студент дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені	0 балів

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Теми рефератів

1. Розвиток форм грошей і грошових відносин.
2. Економічна сутність і походження грошей.
3. Суть і види кредитних грошей.
4. Маса і швидкість обороту грошей.
5. Закон грошового обороту і особливості його прояву.
6. Основи забезпечення сталості грошової системи.
7. Інфляція: сутність, перспективи подолання в Україні.
8. Поняття грошового обороту: економічна основа і структура.
9. Сеньйораж і монетизація бюджетного дефіциту.
10. Методи регулювання грошового обороту.
11. Грошово-кредитна політика України.
12. Грошовий ринок України і перспективи його розвитку.
13. Вексельний оборот.
14. Суть та особливості обороту депозитних грошей, векселів і чеків.
15. Механізм поповнення.
16. Необхідність і сутність кредиту.
17. Форми та види кредиту і перспективи їх розвитку.
18. Функції та закономірності руху кредиту.
19. Роль кредиту у становленні ринкової економіки України.
20. Банківський кредит — основна форма кредиту.
21. Позичковий процент і його роль у розвитку економіки.

22. Кредитна система України і проблеми її розвитку.
23. Основи організації та функції банківської системи.
24. Національний банк України та його функції.
25. Комерційні банки в Україні.
26. Забезпечення стійкості банківської системи.
27. Становлення і розвиток грошової системи в Україні.
28. Фінансово-кредитні установи небанківського типу.
29. Поняття і функції фінансового ринку.
30. Канали прямого та опосередкованого фінансування.
31. Основні групи учасників фінансового ринку.
32. Гроші як об'єкт купівлі-продажу. .
33. Вартість грошей. Купівельна вартість грошей як вираз їх вартості.
34. Вартість грошей, що нагромаджуються. Ставка відсотка.
35. Номінальна та реальна ставки відсотка і співвідношення між ними.
36. Вартість грошей і час. Вартість грошей з урахуванням фактора ризику.
37. Складові фінансового ринку.
38. Ринок грошей і ринок капіталів. .
39. Активні та пасивні операції банків.
40. Розрахунково-касове обслуговування і операції банків з вексями.
41. Розвиток європейської валютної системи.
42. Поняття валюти та валютного курсу.
43. Функції валютного курсу. Види і конвертованість валюти.
44. Валютний ринок. Поняття і види валютних операцій. Валютні ризики.
45. Валютне регулювання і валютний контроль.

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.
- максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8 балів.

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля. Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Повнота розкриття теми – 15 балів
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 5 балів
- Максимальна кількість балів - 25 балів.

Модульний контроль знань за визначеними темами може проводитись усно або письмово за вибором викладача у формі відповідей на теоретичні питання або розв'язання практичних завдань, виконання тестів, тощо.

При виконанні модульних завдань оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля.

Підсумковий контроль знань студентів денної та заочної форм навчання

Перерахування у традиційну систему:

- 1) 90-100 балів – правильні та повні відповіді на всі запитання - «5»;
- 2) 75-89 балів – студент відповів на всі запитання, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, які не впливають на правильність відповіді в цілому – «4»;
- 3) 60-74 балів - студент відповів недостатньо повно і конкретно на поставлені питання, хоч і відобразив знання основного програмного матеріалу, а також при правильній відповіді на два з трьох поставлених питань – «3»;
- 4) 0 балів – дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання - «2».

Загальна підсумкова оцінка (в балах) = результати поточної роботи для студентів денної та заочної форми навчання, + результати іспиту у для студентів денної та заочної форми навчання.

За такого порядку система ліквідації академічної заборгованостей має такий зміст: студент, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 35 до 59 балів, після належної підготовки має право повторного складання іспиту (заліку) студент, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 0 до 34 балів тобто менше 50% кількості балів, достатніх для отримання задовільної оцінки, зобов'язаний пройти повторний курс вивчення дисципліни перед повторним складанням іспиту (заліку).

Опанування програмного матеріалу можливе при відвідуванні лекційних занять на яких використовуються наступні методи навчання: розповідь, бесіда, передачі і сприйняття навчальної інформації, аналіз нормативно-правових актів.

Самостійна робота передбачає опрацювання лекційного матеріалу, навчальної літератури, нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять, самостійне розв'язання задач – казусів по темах.

Індивідуальні завдання: індивідуальне навчально-дослідне завдання (написання рефератів – для студентів денної форми навчання). Індивідуальні навчальні завдання можуть мати також наступні види: конспект з теми власно розробленим студентом планом, відповіді на тести, анотація прочитаної додаткової літератури з дисципліни, бібліографічний опис тощо; розробка навчальних тестових завдань.

До методів СРС, що сприяють індивідуалізації та інтенсифікації освітнього процесу, відносимо: проблемно-пошукові (опрацювання першоджерел, вивчення нормативно-законодавчої та правової бази, самостійне вирішення практичних завдань); методи проектного навчання (участь у круглих столах); колективної розумової діяльності (групові ситуативні завдання), застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (унаочнення заправнованого викладачем навчального матеріалу, підвищення мотивації студентів до самостійної роботи за рахунок її наближення до реальних умов майбутньої професійної діяльності).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю

Питання до Підсумкового контролю

1. Виникнення грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей.
2. Розвиток форм вартості і гроші. Роль грошей у розширеному відтворенні.
3. Еволюція форм грошей і грошових відносин. Товарні, металеві та паперові гроші.
4. Кредитні та електронні гроші.. Суть грошей. Гроші як особливий товар.
5. Функції грошей: міра вартості; засіб обороту; засіб платежу; засіб нагромадження; світові гроші..
6. Зміна економічної ролі золота. Ціна золота і гроші. Виникнення і розвиток сучасних грошей.
7. Кредитна природа сучасних грошей. Відмінність між паперовими та кредитними грошима..
8. Функціональні форми грошей. Грошові агрегати.
9. Зміст поняття грошовий оборот. Структура грошового обороту.
10. Готівковий та безготівковий оборот.
11. Грошово-розрахунковий, грошово-кредитний та грошово-фінансовий оборот.
12. Зв'язок грошового обороту із системою ринкових відносин. Основні ринки, що обслуговуються грошовим оборотом.
13. Грошові потоки: класифікація і механізм балансування.. Закон грошового обороту.
14. Швидкість обороту грошей і фактори, що її визначають. Погляди на характер зміни швидкості обороту грошей. Порядок розрахунку швидкості обороту грошей.
15. Попит на гроші. Моделі попиту на гроші К. Маркса, І. Фішера, кембриджської школи. Д. Кейнс про попит на гроші.
16. Модель попиту на гроші М. Фрідмена. Розвиток кейнсіанського підходу до попиту на гроші в моделях
17. Механізм поповнення грошей в обороті. Поняття емісії грошей.
18. Створення грошей банками. Банківський мультиплікатор. Модель пропозиції грошей. Грошовий мультиплікатор.
19. Поняття і функції фінансового ринку.
20. Канали прямого та опосередкованого фінансування.
21. Основні групи учасників фінансового ринку.
22. Гроші як об'єкт купівлі-продажу. .
23. Вартість грошей. Купівельна вартість грошей як вираз їх вартості.
24. Вартість грошей, що нагромаджуються. Ставка відсотка.
25. Номінальна та реальна ставки відсотка і співвідношення між ними.
26. Вартість грошей і час. Вартість грошей з урахуванням фактора ризику.
27. Складові фінансового ринку.
28. Ринок грошей і ринок капіталів. .

29. Характеристика основних інструментів ринку позичкових капіталів, ринку цінних паперів та валютного ринку.
30. Рівновага на грошовому ринку.
31. Кейнсіанські та монетаристські моделі рівноваги на грошовому ринку.
32. Поняття, призначення і елементи грошової системи. Класифікація грошових систем.
33. Система металевого та паперово-кредитного обороту. Проблеми грошової системи України.
34. Типи, зміст і основні інструменти грошово-кредитної політики.
35. Центральний банк як державна установа, що регулює обсяг грошової маси..
36. Проблеми узгодження фіскально-бюджетної та грошово-кредитної політики.
37. Інфляція як наслідок порушень у сфері грошового обороту. Форми інфляції. Вплив інфляції на економічні процеси.
38. Грошові реформи як інструмент стабілізації грошового обороту. Цілі та види грошових реформ.
39. Поняття системи безготівкових розрахунків та її складові.
40. Принципи організації безготівкових розрахунків. Способи і форми безготівкових розрахунків.
41. Відкриття рахунків у банках. Види банківських рахунків.
42. Порядок здійснення розрахунків за допомогою платіжних доручень, платіжних вимог-доручень, чеків, акредитивів, векселів, платіжних вимог, інкасових доручень.
43. Регулювання готівкового обігу як складова грошової системи.
44. Недопущення нерегульованого зростання готівки як мета регулювання готівкового обороту.
45. Принципи та складові регулювання обороту готівки. Робота банків з готівкою.
46. Вузьке та широке розуміння поняття “кредитна система”. Розвиток кредитної системи як наслідок розвитку грошово-кредитних відносин.
47. Передумови формування і структурна схема побудови кредитної системи. Функції кредитної системи.
48. Поняття банківської та парабанківської систем. Виникнення банків та їх економічна сутність. Одно- та дворівневі банківські системи.
49. Центральний банк і його роль в економіці. Функції Центрального банку і його повноваження.
50. Сутність, походження і види комерційних банків. Проблема стійкості банківської системи..
51. Характеристика, функції та види спеціалізованих кредитно-фінансових установ.
52. Економічна суть державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави й покритті бюджетного дефіциту.
53. Відмінність державного кредиту від банківського. Різновиди державного кредиту.

54. Внутрішні і зовнішні державні запозичення. Форми внутрішнього державного кредиту.
 55. Казначейські позики. Гарантовані позики як форма умовного державного кредиту.
 56. Форми зовнішнього державного кредиту. Позики міжнародних фінансових органів.
 57. Міжурядові позики, їх значення у фінансовій підтримці України.
 58. Державний борг. Причини й наслідки зростання державного боргу.
 59. Джерела погашення державного боргу. Управління державним боргом.
 60. Призначення комерційних банків в умовах ринкових відносин. Вибір банку для обслуговування.
 61. Активні та пасивні операції банків.
 62. Розрахунково-касове обслуговування і операції банків з векселями.
 63. Кредитні послуги банків як вид банківських послуг. Система і механізм банківського кредитування.
 64. Характеристика депозитних, депозитарних, інвестиційних, консультаційних та інших послуг банків.
 65. Поняття валютної системи. Еволюція валютних відносин.
 66. Види валютних систем: національна, регіональна, світова.
 67. Елементи валютних систем.
 68. Сучасна світова валютна система і її інститути. Міжнародні ліквідні ресурси.
 69. Розвиток європейської валютної системи.
 70. Поняття валюти та валютного курсу.
 71. Функції валютного курсу. Види і конвертованість валюти.
 72. Валютний ринок. Поняття і види валютних операцій. Валютні ризики.
 73. Валютне регулювання і валютний контроль.
 74. Завдання і методи валютного регулювання.
 75. Механізми регулювання валютного курсу.
 76. Валютна інтервенція, девальвація, ревальвація, котирування валют.
 77. Платіжний баланс.
- Список рекомендованої літератури

17. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

діяльності			
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література)

Основна. Законодавча та нормативна

1. Конституція України, - К., Преса України , 1997
2. Закон України „Про цінні папери і фондову біржу” від 18.06 91// ВВР України – 1991 -№ 38
3. Закон України „Про банки і банківську діяльність” від 21.12.2000// Уряд. Кур’єр. – 2001. - №8.
4. Закон України «Про власність» від 07.02.91//ВВр України, - 1991, -№20.
5. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.96//ВВР України , - 1996, - № 51.
6. Бюджетний кодекс України. - від 08.07.2010 № 2456-УІ.
7. Про Державний бюджет України на рік. - Закони України.
8. Вступ до Бюджетного кодексу. Навч. посібник. Мод. 1 / СІ. Мельник, І.Ф, Щербина, Дж. Хансен ті ін. -К., 2001. - 144 с. Основна:
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 "Баланс".
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати".

11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 "Звіт про рух грошових коштів".
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати".
13. Закон України "Про банки та банківську діяльність": Затв. Постановою ВРУ від 20.03.91 № 872-12 // ВВР України. — 1991. — № 25. — С. 281.
14. Закон України "Про державне регулювання ринку цінних паперів": Затв. Постановою ВРУ від 30.10.96 № 475/96-ВР // ВВР України. — 1996. — № 51. — С. 292.
15. Закон України "Про Національний банк України": Затв. Постановою ВРУ від 20.05.99 № 679-14 // ВВР України. — 1999. — № 29. — С. 238.
16. Закон України "Про цінні папери та фондову біржу": Затв. Постановою ВРУ від 18.06.91 № 1202/12 // ВВР України. — 1991. — № 38. — С. 508.
17. Про безготівкові розрахунки в господарському обороті України: Інструкція № 7, затв. постановою Правління НБУ від 02.08.96 № 204// Дод. до "Вісн. НБУ". — 1996. — № 6. — С. 29.
18. Про кредитування: Положення НБУ, затв. постановою Правління НБУ від 28.09.95 № 246 // Дод. до "Вісн. НБУ". — 1995. — С. 23.
19. Про порядок регулювання та аналіз діяльності комерційних банків: Інструкція НБУ, затв. постановою Правління НБУ від 14.04.98 № 141, зі змін, від 18.05.99 № 238.
20. Про порядок створення та реєстрації комерційних банків: Положення НБУ, затв. постановою Правління НБУ від 27.03.96 № 77 // Дод. до "Вісн. НБУ". — 1996. — № 5. — С. 3.
21. Про систему валютного регулювання і валютного контролю: Декрет КМУ зі змін, та доп. від 14.07.99 № 932-ХІУ // Голос України.— 1999. — 11 серп.

Навчальна

22. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. - К.: НІОС. - 2001.- 416 с.
23. Опарін В, М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посіб. — К.:КНЕУ, 2001.
24. Фінанси (теоретичні основи): Підруч./ Грідчина М.В., Захожай В.Б., Осіпчук Л.Л. та ін. - 2-ге вид., випр. і доп. - К.: МАУП, 2007. - 312 с.
25. Бедь В.В., Когут Ю.М. Фінанси: Навч.-метод, посіб. - К.: МАУП, 2004. — 168 с.
26. Львовчкін С. Причини та чинники бюджетного дефіциту в Україні // Економіст,- 2009, - № 11.

27. Лютий І.О. Державний борг і ефективність використання державного кредиту // Фінанси України, - 2009, -№9.
28. Павлюк К.В. Організація виконання державного бюджету // Фінанси України, -2008, - №3.
29. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: Підручник/ С.Я. Боринець. -5- те вид., перероб. Та доп. - К.: Знання, 2008. - 582 с.
30. Вовк В.Я. Кредитування і контроль: Навч. Посіб / В.Я.Вовк, О.В. Хмелько.-К: Знання, 2008.-463 с.
31. Мілай А.О. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: навч. посіб./ Мілай А. О. - К.: МАУП, 2007. - 384 с.
32. Базилевич В.Д. Страхова справа / В.Д. Базилевич. К.С. Базилевич. - 6-те вид., стереотип.: - К.: Знання, 2008. - 351 с.
33. Бігдаш В. Д. Страхування: Навч.посіб. - К.: МАУП, 2006. - 448 с.
34. Крисоватий А.І., Десятнюк О.М. Податкова система: Навч. посібник. - Тернопіль : Карт- Бланш,2004.-331с.
35. Василик О.Д., Павлюк К.В. Бюджетна система України: Підручник. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 544 с.
36. Опарін В.М. та ін. Бюджетна система: Навч. - метод, посібник для самост. вивчення дисц. - 2-е вид., перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2002. - 336 с.
37. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України та зарубіжних країн. Навч. посібник -2-е вид., перероб. і доп. - К.: Знання - Прес, 2003. - 523 с.

Додаткова:

38. 3. Василик О.Д., Павлюк К.В. Бюджетна система України: Підручник. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 544 с.
39. Опарін В.М. та ін. Бюджетна система: Навч. - метод, посібник для самост. вивчення дисц. - 2-е вид., перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2002. - 336 с.
40. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України та зарубіжних країн. Навч. посібник -2-е вид., перероб. і доп. - К.: Знання - Прес, 2003. - 523 с.
41. Осипчук Л.Л. Организация исполнения государственного бюджета (экономико-правовой аспект): Курс лекций. - К.: МАУП, 1999. - 160 с.
42. Складання, розгляд та затвердження місцевих бюджетів на основі положень Бюджетного кодексу. Навч. посібник. Мод. 2 / СІ. Мельник, І.Ф. Щербина, Дж. Хансен ті ін. - К.: Міленіум. 2002. - 276 с.

43. Виконання місцевих бюджетів на основі положень Бюджетного кодексу. Навч. Посібник. Мод. 3 / СІ. Мельник, С.Б.Ільїних. І.Ф. Щербина - К.: Міленіум, 2002. - 280 с,
44. Бюджетний процес і міжбюджетні відносини на рівні місцевих бюджетів району. - Навч.посібник. Мод. 4 / СІ. Мельник, В. Серск, С.Б.Ільїних ті ін. - К.: Міленіум, 2003.-336 с.
45. Ковалев В.В. Введение в финансовый менеджмент.- М.: Финансы и статистика, 2000.
46. Савчук В.П. Финансовый менеджмент предприятий: прикладные вопросы с анализом ситуаций.- К.: Издательский дом «Максимум», 2001.
47. Гроші і кредит: підручник / О.М. Колодізєв, В.Ф. Колесніченко. - К.: Знання, 2010. -615с.
48. Гроші та кредит: підручник / М.І.Савлук, А.М. Мороз та ін.; за заг.ред. М.І.Савлука. - К.: КНЕУ, 2001. - 604 с.
49. Михайловська І.М., Ларіонова К.Л. Гроші та кредит: Навчальний посібник. -Львів: Новий Світ-2000. 2006. - 432 с.
50. Щетинін А. І. Гроші та кредит: підручник / А.І. Щетинін. - вид. 4-те, перероблене та доповнене. — К.: Центр учбової літератури, 2010. —440 с. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р. №214.
51. Банківські операції : підручник / А.М.Мороз, М.І. Савлук та ін.; за ред.доктора екон.наук, проф.. А.М.Морозова. - вид.3 -те, перероблене та доповнене. — К.: КНЕУ, 2008. — 608 с.
52. Гроші і кредит: підручник / О.М. Колодізєв, В.Ф. Колесніченко. - К.: Знання, 2010. -615 с.
53. Гроші та кредит: підручник / М.І.Савлук, А.М. Мороз та ін.; за заг.ред. М.І.Савлука. - К.: КНЕУ, 2001. - 604 с.
54. Михайловська І.М., Ларіонова К.Л. Гроші та кредит: Навчальний посібник. -Львів: Новий Світ-2000. 2006. - 432 с.
55. Щетинін А. І. Гроші та кредит: підручник / А.І. Щетинін. - вид. 4-те, перероблене та доповнене. — К.: Центр учбової літератури, 2010. —440 с.
56. Мендрул О., Шевчук І. Ринок цінних паперів: Навч. посіб. — К.:Вид-во КНЕУ, 1998. — 152 с.
57. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини. — К.: Либідь, 1992. — 145 с.

58. Мишкін Ф. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків. — К.: Основи, 1998, —963 с.
59. Національний банк та грошово-кредитна політика / За ред. Ю. Мороза, М. Пуховкіної. — К., 1999.
60. Общая теория денег и кредита: Учебник / Под ред. Е. Жукова. — М., 1995. — 473 с.
61. Основы банковского дела / Под ред. А. Мороза. — К.: Либра, 1994.— 330 с.
62. Поляков, Московкина А. Основы денежного обращения: Учеб. пособие. — М.: ИНФРА-М, 1995, —351 с.
63. Пятенко С. Кредитно-денежная политика в США. — М., 1993. —220 с.
64. Сакс Д, Ларрен Ф. Макроэкономика: глобальный подход. — М.: Дело, 1996. — 847 с.
65. Финансы Денежное обращение. Кредит: Учебник для вузов / Под ред. Дробозиной. — М.: ЮНИТИ, 1997. — 386 с.
66. Філіпенко А. Міжнародні валютно-фінансові відносини. — К.: Либідь, 1997. — 246 с.
67. Фондовый рынок: Терминологический словарь-справочник / Под ред. Ю. Лисенкова. —К.: Диалог-пресс, 1997. — 266 с.

Ресурси

Органи державного управління та національні інститути

68. www.kmu.gov.ua – урядовий портал Кабінету Міністрів України.
69. www.bank.gov.ua – Національний банк України
70. www.me.gov.ua – Міністерство економіки України
71. www.minfin.gov.ua – Міністерство фінансів України
72. www.ukrstat.gov.ua – Державний комітет статистики України
73. www.bucoda.cv.ua □ Офіційний сайт Чернівецької області.
74. www.reforms.kiev.ua – Міжвідомча рада з впровадження економічних реформ в Україні.
75. www.niss.gov.ua – Національний інститут стратегічних досліджень

Науково-дослідні інститути та центри, пошукові системи

76. www.iweir.org.ua – Інститут світової економіки і міжнародних відносин

77. www.uceps.org – Український центр економічних і політичних досліджень ім. О.Разумкова
78. www.igls.com.ua – Інститут глобальних стратегій
79. www.ier.kiev.ua – Інститут економічних досліджень і політичних консультацій
80. www.lawukraine.com – База українського законодавства в Інтернет
81. www.uazone.net □ інформаційний сервер про Україну.
82. www.eurasia.org/eerc/kyiv/ □ EERC – консорціум економічних досліджень.

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

83. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
84. www.alpha.rada.kiev.ua – Національна парламентська бібліотека
85. www.dev.lac.lviv.ua/lib - Електронна бібліотека Львівської комерційної академії
86. www.lib-gw.univ.kiev.ua – Наукова бібліотека ім. Максимовича
83. www.library.dongu.donetsk.ua – Наукова бібліотека Донецького університету
85. www.libr.dp.ua – Дніпропетровська обласна наукова бібліотека
86. www.ognb.odessa.ua – Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького
87. www.lib.com.ua – Електронна бібліотека

